

**Національна комісія,
що здійснює державне регулювання
у сферах енергетики та комунальних послуг**
e-mail: tulenko@nerc.gov.ua; box@nerc.gov.ua.

Про надання зауважень та пропозицій
до проєкту рішення НКРЕКП

22 травня 2025 року на офіційному вебсайті¹ Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, було оприлюднено проєкт рішення, що має ознаки регуляторного акта, – постанови НКРЕКП «Про внесення зміни до Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов» (далі – проєкт Постанови). Проєктом Постанови передбачено доповнення Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, затверджений постановою НКРЕКП від 14.06.2018 № 428 додатком 33 «Методика визначення сум додатково отриманого або недоотриманого доходу від здійснення діяльності із транспортування природного газу для оператора газотранспортної системи, який перейшов на стимулююче регулювання» (далі – проєкт Методики).

Відповідно до тексту повідомлення про оприлюднення вищевказаного проєкту акта зауваження та пропозиції від органів державної влади, фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань та інших заінтересованих осіб приймаються до 05 червня 2025 року (включно).

Керуючись положеннями статті 15 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Закон про НКРЕКП) ТОВ «Оператор ГТС України» надає свої пропозиції та зауваження до вказаного проєкту.

1. Щодо визначеної у проєкті Постанови дати набрання чинності. Згідно з проєктом постанови вона набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті НКРЕКП.

З огляду на те, що:

- виконання інвестиційних програм здійснюється в умовах дії правового режиму воєнного стану в Україні, що супроводжується обмеженнями у сфері логістики, доступу до ресурсів, мобілізаційними заходами та іншими факторами, які безпосередньо впливають на реалізацію інвестиційних програм;

- планування заходів інвестиційної програми на 2025 рік Плану розвитку ГТС 2025-2034 здійснювалось до моменту розробки та оприлюднення проєкту Методики – пропонуємо відтермінувати введення в дію постанови НКРЕКП «Про внесення зміни до Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов» до 2026 року, що дозволить: оновити параметри тарифного регулювання; врахувати

¹ <https://www.nerc.gov.ua/news/oprilyudnyuyetsya-proyekt-postanovi-shcho-mae-oznaki-regulyator-akta-zmini-do-poryadku-kontr-za-dotrim-licenzijatami-prov-diyalnist-u-sferah-energ-ta-kp-zakonodav-u-vidpovid-sfer-ta-licenz-umov>

результати перевірки за 2024 рік, включаючи довиконання заходів ІП 2022–2024 років; забезпечити безперервність та передбачуваність регуляторної політики.

2. Проектом Методики чітко не визначено можливості довиконання заходів, що передбачені інвестиційною програмою (далі – ІП) і направлені на забезпечення надійної експлуатації газотранспортної системи.

Перевірка виконання інвестиційної програми проводиться щороку з прийняттям відповідних постанов та розпоряджень в частині штрафних санкцій та певних зобов'язань Товариства з можливістю довиконати заходи інвестиційної програми, що з об'єктивних причин не були виконанні у вартісному та кількісному вимірах на момент проведення державного контролю.

Згідно з підпунктом 31 пункту 6 Методики, у разі часткового або повного фінансування заходів інвестиційної програми, які не були виконані у звітному році, передбачено визначення суми коштів довиконання за відповідною формулою ($F_{\text{довик}}$). Водночас, згідно з пунктом 11 Методики загальна сума невикористаних коштів планованих джерел ІП враховується як коригування в сторону зменшення при розгляді питання щодо коригування необхідного доходу від здійснення діяльності з транспортування природного газу.

Відповідно до положень Кодексу газотранспортної системи (затверджений постановою НКРЕКП від 30.09.2014 № 2493, далі – Кодекс ГТС) оператор газотранспортної системи зобов'язаний забезпечити повне виконання заходів інвестиційної програми, зокрема у межах першого року реалізації десятирічного плану розвитку, та звітування до моменту повного виконання інвестиційної програми та/або проведення заходу державного контролю.

У зв'язку з цим пропонується доповнити пункт 11 проекту Методики умовою про виключення з суми коригування необхідного доходу від здійснення діяльності з транспортування природного газу суми коштів заходів ІП, які були довиконані за рішенням НКРЕКП, прийнятим за результатами відповідної перевірки.

3. Щодо інформації про суму додаткового отриманого/недоотриманого доходу та коштів на регуляторному рахунку.

Умова абзацу першого пункту 11 проекту Методики про необхідність зазначати у проектах рішень НКРЕКП за результатами перевірок інформацію щодо спрямування суми додатково отриманого або недоотриманого доходу від здійснення ліцензованої діяльності у звітному році та розрахункову суму коштів на регуляторному рахунку на кінець періоду, що перевіряється, не узгоджується з умовами Закону про НКРЕКП.

В силу вимог статті 19, статті 22 Закону про НКРЕКП за результатами перевірки складається акт, за наслідками розгляду якого Регулятор, у випадку виявлення порушення, приймає рішення про застосування до суб'єкта, щодо якого здійснювалася перевірка, санкцій (встановлених цим Законом та Законом України «Про ринок природного газу») та/або застосування адміністративного стягнення до посадової особи (у порядку, визначеному цим Законом та Кодексом України про адміністративні правопорушення). Прийняття за результатами перевірок рішень щодо спрямування суми додатково отриманого або недоотриманого доходу від здійснення ліцензованої діяльності, а також зазначення у рішенні, прийнятому за результатами перевірки, розрахункової суми коштів на регуляторному рахунку Законом про НКРЕКП не передбачено.

У зв'язку з цим пропонується редакція пункту 11 Методики, яка відповідає вимогам Закону про НКРЕКП та відповідно до якої інформація про суму додатково отриманого/недоотриманого доходу від ліцензованої діяльності та про суму коштів на регуляторному рахунку зазначається в акті перевірки, а не у рішеннях, прийнятих за наслідками розгляду такого акту.

4. Є потреба у детальному роз'ясненні, які саме показники фактичного виконання інвестиційних програм (за які періоди/на яку дату) будуть враховані при визначенні сум додатково отриманого або недоотриманого доходу від здійснення діяльності із транспортування природного газу для Оператора ГТС.

Пунктом 3 проєкту Методики визначено, що звітний рік – період провадження ліцензіатом господарської діяльності з транспортування природного газу, який перевіряється та дорівнює календарному року.

Відповідно пункту 4 глави 5 розділу V Кодексу ГТС При цьому оператор газотранспортної системи може продовжити фінансування цих заходів до 20 числа місяця, наступного після закінчення періоду дії першого року плану розвитку, за рахунок коштів, отриманих як джерело фінансування плану розвитку наступного періоду.

Відповідно до пункту 1 глави 6 розділу V Кодексу ГТС звітна інформація щодо виконання заходів інвестиційної програми та зведена інформація щодо виконання за розділами інвестиційної програми, оформлені згідно з додатком 9 до цього Кодексу, надаються Оператором ГТС до НКРЕКП щокварталу наростаючим підсумком; за підсумками року; до моменту повного виконання інвестиційної програми та/або проведення заходу державного контролю.

В актах, складених НКРЕКП за результатами перевірок оператора газотранспортної системи, зазначено фактичне виконання заходів за такі періоди:

1) ІП за 2020 рік та ІП за 2021 рік :

- за підсумками року;
- на момент проведення заходу державного контролю;
- на виконання розпорядження НКРЕКП про усунення порушень.

2) ІП за 2022 та ІП за 2023 рік :

- за підсумками року;
- на момент проведення заходу державного контролю.

Як Перевірка виконання розпоряджень НКРЕКП про усунення порушень ТОВ «Оператор ГТС України» щодо інвестиційної програми за 2022 та 2023 роки (виконання ІП), так і перевірка виконання заходів інвестиційної програми за 2024 рік (за підсумками року та на момент проведення заходу державного контролю), мають відбутись під час проведення планової перевірки Оператора ГТС в жовтні 2025 року.

У зв'язку з цим потребує роз'яснення Регулятора питання: під час планової перевірки суб'єкта господарювання за період регуляторного періоду 2020-2024 роки у розрахунку виконання заходів інвестиційної програми фіксуватиметься звітна інформація за результатами звітного періоду станом на 20 січня року, наступного за звітним періодом, чи окремо за кожен рік регуляторного періоду 2020-2024 років з урахуванням виконання на момент перевірки та/або статусом довиконання заходів згідно з розпорядженням про усунення порушень за результатами перевірки відповідного періоду?

5. З огляду на високий вплив строків затвердження Плану розвитку газотранспортної системи та його інвестиційної складової (ІП) на оперативність реалізації інфраструктурних проєктів, пропонується:

- сформувати робочу групу зі складу представників компаній-ліцензіатів та НКРЕКП;
- метою робочої групи визначити розробку та впровадження детального регламенту процесу розгляду, погодження та затвердження Плану розвитку;

результатом роботи має стати внесення відповідних змін до Кодексу ГТС, що забезпечить: прозорість та передбачуваність процедур; чітке визначення строків та відповідальних сторін; впровадження єдиної методології і підходів для підвищення ефективності інвестиційного планування.

Додаток: пропозиції та зауваження до проєкту рішення НКРЕКП на 2 арк.

**Заступник директора
комерційного-начальник управління**

Віра ПРИЙМАК

ЗАУВАЖЕННЯ та ПРОПОЗИЦІЇ
до проєкту рішення НКРЕКП, що має ознаки регуляторного акта

Редакція проєкту рішення НКРЕКП	Зауваження та пропозиції до проєкту рішення НКРЕКП	Обґрунтування
Постанова Про внесення зміни до Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов		
2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.	2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, та вводиться в дію з 01 січня 2026 року.	Оскільки планування заходів інвестиційної програми на 2025 рік Плану розвитку ГТС 2025-2034 здійснювалось до моменту розробки та оприлюднення проєкту Методики, пропонується відтермінувати введення в дію постанови НКРЕКП до 2026 року, що дозволить: оновити параметри тарифного регулювання; врахувати результати перевірки за 2024 рік, включаючи довиконання заходів ІП 2022–2024 років; забезпечити безперервність та передбачуваність регуляторної політики.
Додаток 33 до Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов МЕТОДИКА визначення сум додатково отриманого або недоотриманого доходу від здійснення діяльності із транспортування природного газу для оператора газотранспортної системи, який перейшов на стимулююче регулювання		
11. При формуванні проєктів рішень НКРЕКП за результатами перевірок дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства та ліцензійних умов провадження господарської діяльності з транспортування природного газу такі проєкти рішень НКРЕКП мають містити інформацію щодо спрямування суми додатково отриманого або недоотриманого доходу від здійснення ліцензованої діяльності у звітному році та розрахункову суму коштів на регуляторному рахунку на кінець періоду, що перевіряється.	11. При формуванні проєктів рішень НКРЕКП При формуванні проєктів рішень НКРЕКП за результатами перевірок В акті перевірки за результатами перевірки дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства та ліцензійних умов провадження господарської діяльності з транспортування природного газу такі проєкти рішень НКРЕКП мають містити зазначається інформація щодо спрямування суми додатково отриманого або недоотриманого доходу від здійснення ліцензованої діяльності у звітному році та розрахункової суми коштів на регуляторному рахунку на кінець періоду, що перевіряється.	Пропонується визначити, що інформація про суму додатково отриманого/недоотриманого доходу від ліцензованої діяльності та про суму коштів на регуляторному рахунку зазначається в акті перевірки, а не у рішеннях, прийнятих за наслідками розгляду такого акту. В силу вимог статті 19, статті 22 Закону Про НКРЕКП за результатами перевірки складається акт, за наслідками розгляду якого Регулятор приймає рішення про застосування до суб'єкта, щодо якого здійснювалася перевірка, санкцій (встановлених цим Законом та Законом України «Про ринок природного газу») та/або застосування адміністративного стягнення до посадової

<p>Загальна сума невикористаних коштів планованих джерел ІІІ враховується як коригування в сторону зменшення при розгляді питання щодо коригування необхідного доходу від здійснення діяльності з транспортування природного газу.</p>	<p>Загальна сума невикористаних коштів планованих джерел виконання заходів ІІІ враховується як коригування в сторону зменшення при розгляді питання щодо коригування необхідного доходу від здійснення діяльності з транспортування природного газу. У розрахунок коригування необхідного доходу від здійснення діяльності з транспортування природного газу не включаються кошти на виконання заходів ІІІ у розмірі їх фактичного довиконання, здійсненого за відповідним рішенням НКРЕКП.</p>	<p>особи (у порядку, визначеному цим Законом та Кодексом України про адміністративні правопорушення). Прийняття за результатами перевірок рішень щодо спрямування суми додатково отриманого або недоотриманого доходу від здійснення ліцензованої діяльності, а також зазначення у рішенні, прийнятому за результатами перевірки, розрахункової суми коштів на регуляторному рахунку Законом про НКРЕКП не передбачено.</p> <p>Пропонується редакція пункту 11 Методики, яка відповідає вимогам Закону про НКРЕКП.</p> <p>Пропонується передбачити виключення щодо врахування суми невикористаних коштів планових джерел ІІІ. Перевірка виконання інвестиційної програми проводиться щороку з прийняттям відповідних рішень в частині штрафних санкцій та певних зобов'язань оператора ГТС з можливістю довиконати заходи інвестиційної програми. Згідно з підпунктом 31 пункту 6 Методики, у разі часткового або повного фінансування заходів інвестиційної програми, які не були виконані у звітному році, передбачено визначення суми коштів довиконання за відповідною формулою.</p>
--	---	--